



Informatiepoging Hamer faalde wel degelijk op de inhoud

Posted on 15 september 2021 by Nick Ottens

In de beeldvorming is de informatiepoging van Mariëtte Hamer aan inhoudsloosheid ten onder gegaan. De oud-fractieleider van de PvdA zei het zelf: over de 'hoofdlijnen' was overeenstemming, wat de partijen opbrak was de vraag 'wie met wie'.

Niet rechts maar links was halsstarrig

Het is een beeld dat gretig door GroenLinks, D66 en PvdA is overgenomen, terwijl die partijen ieder alternatief voor een vijfpartijkabinet blokkeerden. De VVD legde vier opties voor een meerderheidskabinet op tafel: voortzetting van de huidige coalitie of de ChristenUnie vervangen door GroenLinks, JA21 of PvdA. Het CDA had met minstens drie van die varianten kunnen leven. Toch wordt niet links halsstarrigheid verweten, maar rechts, omdat CDA en VVD niet bereid waren om over de 'inhoud' te praten.

Toch is dat de normale gang van zaken: eerst kijken welke partijen met elkaar

willen, dan pas onderhandelen. Dat het deze keer anders moest, was omdat weinig partijen na de befaamde 'functie elders' voor Pieter Omtzigt bereid waren zich aan een coalitie met de VVD te verbinden.

Nu spelen diezelfde partijen — wederom — de VVD de zwartepiet toe, omdat Mark Rutte zich aan zijn verkiezingsbelofte houdt en niet met een wolk aan linkse partijen wil regeren.

Links wil hogere belastingen, rechts niet

Wie de verkiezingsprogramma's van de vijf naast elkaar legt, begrijpt waarom. CDA en VVD zouden wellicht makkelijker tot een akkoord kunnen komen met GroenLinks en PvdA dan met de SP en Forum voor Democratie, maar het hele speelveld van GroenLinks tot en met de VVD afdoen als 'het midden' is erg kort door de bocht. Het volgende kabinet zal vergaande beslissingen moeten nemen over belastingen, arbeidsmarkt, klimaat, onderwijs, woningmarkt en zorg, en daar lopen de standpunten uiteen.

D66 en GroenLinks willen vermogens van €1 miljoen zwaarder belasten. De PvdA wil het belastingtarief op inkomens boven €150.000 verhogen van 52 naar 60 procent. GroenLinks zou een belastingschijf toevoegen voor inkomens boven een half miljoen. Het CDA pleit voor een 'tijdelijke' belastingverhoging voor topinkomens. De VVD wil juist belastingverlaging.

Links wil veestapel inkrimpen, rechts niet

De VVD is wel bereid de lasten voor bedrijven met €3,5 miljard te verzwaren. De PvdA pleit voor maar liefst €42 miljard aan lastenverzwaringen voor het bedrijfsleven. Alle partijen willen meer werknemers in vast dienst, maar GroenLinks en PvdA zouden dat bereiken door nulurencontracten, uitzendwerk en zzp'ers duurder te maken terwijl CDA, D66 en VVD het liever aantrekkelijker maken voor ondernemers om mensen een vast contract te geven.

GroenLinks, D66 en PvdA zijn bereid de veestapel in te krimpen om de uitstoot van broeikasgassen terug te dringen. Daar zien CDA en VVD tegenop. Die zijn wel te paaien voor kernenergie. Daar zijn GroenLinks en PvdA weer tegen. Alle partijen willen meer windmolens op zee. GroenLinks wil ook meer windmolens bouwen op

land.

Links wil in de stad bouwen, rechts daarbuiten

Alleen de VVD verzet zich tegen herinvoering van de studiebeurs. GroenLinks wil studenten die de afgelopen jaren geld hebben moeten lenen met €10.000 compenseren.

CDA en VVD willen buiten de bebouwde kom bouwen om het woningtekort op te lossen. GroenLinks, D66 en PvdA zien liever meer hoogbouw in de stad, en meer sociale huur.

GroenLinks wil alle zorgverzekeraars nationaliseren. Van de PvdA mogen het private bedrijven blijven, maar de partij wil een einde maken aan concurrentie. CDA en D66 zien heil in meer regionale samenwerking. De VVD wil ziekenhuizen winst uit laten keren.

De verschillen zijn gewoon te groot

En dan ben ik nog niet eens toegekomen aan immigratie en hervorming van het toeslagenstelsel, ook geen makkelijke kwesties. Door inhoudelijke gesprekken te weigeren hebben CDA en VVD wellicht eerder tijd bespaard dan verspild. Voor een coalitie met zowel GroenLinks als D66 als de PvdA zijn de verschillen gewoon te groot.